

БЕЗПЕКА ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ. КІБЕРБУЛІНГ.

Путівник для батьків та вчителів

Проблематика

- Ризики фізичної і психологічної безпеки, з якими стикаються підлітки, зростають щодня, кажуть експерти з питань захисту дітей.
- До фізичної небезпеки додається небезпека в Інтернеті, а різновидів цифрового насильства стає дедалі більше.





Кібербулінг

- Знищення, приниження, агресивні напади, які здійснюються за допомогою цифрових технологій.
- Відбувається в соціальних мережах, на платформах обміну повідомленнями (месенджерах) та ігрових платформах, зокрема через:
 - поширення брехні чи розміщення фотографій, які компрометують когось у соціальних мережах;
 - повідомлення чи погрози, які ображають когось або можуть завдати комусь шкоди.

Статистика

- За даними ЮНІСЕФ в Україні, 40% дітей, які піддаються цькуванню, не розповідають про це нікому, навіть батькам. А отже переживають його самотійно.
- Кожна третя дитина прогулювала школу через кібербулінг.
- 75% підлітків у анонімному опитуванні підтвердили те, що Instagram, TikTok і Snapchat є основними соціальними платформами для цькування.



Флеймінг (flaming)

- Обмін короткими гнівними й запальними репліками між двома чи більше учасниками, використовуючи комунікаційні технології.
- Найчастіше розгортається в «публічних» місцях Інтернету, на чатах, форумах, дискусійних групах.



Харасмент (harassment)



- Залучення повторюваних образливих повідомлень, спрямованих на жертву (наприклад, сотні смс-повідомлень на мобільний телефон, постійні дзвінки) з перевантаженням персональних каналів комунікації.

Обмовлення (denigration)

- Розповсюдження принизливої неправдивої інформації з використанням комп'ютерних технологій.
- Це можуть бути і текстові повідомлення, і фото, і пісні, які змальовують жертву в шкідливій, інколи сексуальній манері.
- Жертвами можуть ставати не тільки окремі підлітки, а й групи.



Самозванство (impersonation)



- Переслідувач позиціонує себе як жертву, використовуючи її пароль доступу до її акаунту в соціальних мережах, блогу, пошти, системи миттєвих повідомлень тощо, а потім здійснює негативну комунікацію.
- Організація «хвилі зворотних зв'язків» відбувається, коли з адреси жертви без її відома відправляються ганебні провокаційні листи її друзям і близьким за адресною книгою, а потім розгублена жертва неочікувано отримує гнівні відповіді.

Ошуканство (outing & trickery)

- Отримання персональної інформації в міжособовій комунікації й передання її (текстів, фото, відео) в публічну зону Інтернету або поштою тим, кому вона не призначалася.



Відчуження (ostracism)



- Онлайн-відчуження, виключення з груп (чати однокласників, групи в соціальних мережах), відсутність швидкої відповіді на миттєві повідомлення чи електронні листи.
- Виключення у віртуальному середовищі наражає на серйозні емоційні негаразди, аж до повного емоційного руйнування дитини.

Кіберпереслідування

- Дії з прихованого вистежування переслідуваних і тих, хто пересувається без діла поруч, зазвичай зроблені нишком, анонімно, для організації злочинних дій на кшталт спроб зґвалтування, фізичного насильства, побиття.
- Відстежуючи через Інтернет необережних користувачів, злочинець отримує інформацію про час, місце й усі необхідні умови здійснення майбутнього нападу.



Хепіслепінг (happy slapping)



- Вид кібербулінгу, який починався в англійському метро, де підлітки, прогулюючись пероном, раптом ляскали один одного, тоді як інший учасник знімав цю дію на мобільну камеру.

Кібергрумінг

- Дії з метою завоювання довіри дитини та/або дорослих, що опікуються нею, для отримання інтимних фото/відео.
- Це може призвести до вимагання грошей, більш інтимних матеріалів, особистих зустрічей та шантажу дитини розповсюдженням цих матеріалів.
- Злочинці знайомляться зазвичай через соцмережі, онлайн-ігри, телеграм-канали, розсилаючи сотні повідомлень і пропозицій «дружби та спілкування», або обирають дитину, із публікацій якої зрозуміло, що вона засмучена та самотня.



Чат-бот «Кіберпес»

- У чат-боті можна дізнатись про те, як визначити кібербулінг, як самотійно видалити образливі матеріали з соціальних мереж, а також куди звертатись за допомогою дітям, батькам і вчителям у разі кібербулінгу.



Підсумки

- Роз'яснити дитині, що все, що потрапило в онлайн-простір, уже ніколи не буде таємницею: ні з ким не ділитися особистою інформацією та не публікувати на сторінках у соцмережах номер школи, домашню адресу, інформацію про батьків, номер телефону, логін та пароль сторінки та пошти.
- Обговорити, які сайти та мережі використовує дитина.
- Навчити її встановлювати приватність сторінки, визначати, хто може писати особисті повідомлення та коментарі, як видаляти повідомлення та створювати чорні списки користувачів.
- Самому зареєструватися в мережі та переглядати стрічку дитини і список її друзів.
- Навчіть дитину використовувати «**тест бігборда**»: перш ніж надіслати якесь фото або повідомлення, подумай, чи готовий/готова ти побачити це на бігборді поруч зі своєю школою.